

DATO / 28.09.2006
REF / ch
JOURNAL / HP 2007-2010

Kulturudvalget
AD // KUU alm. del - Bilag 224
Offentligt

Jf. udsendelsesliste

Filminstituttets analyse af økonomien i danske spillefilm 1999-2005

Vedlagt eftersendes Filminstituttets analyse af økonomien i danske spillefilm 1999-2005, jf. fremsendelsen pr. 25. september 2006 af Filminstituttets strategioplæg "Nye mål – udfordringer og perspektiver for dansk film 2007-2010".

Følg brevet til gårsdagens udsendelse fremsendes også, da ikke alle har modtaget det.

Med venlig hilsen

Claus Hjorth

FILMINSTITUTTET

DET DANSKE FILMINSTITUT / DANISH FILM INSTITUTE

DIREKTION & ADMINISTRATION
/MANAGEMENT & ADMINISTRATION

PRODUKTION & UDVIKLING
/PRODUCTION & DEVELOPMENT

DISTRIBUTION & FORMIDLING
/DISTRIBUTION & MARKETING

MUSEUM & CINEMATEK
/ARCHIVE & CINEMATHEQUE

GOTHERSGADE 55
DK-1123 COPENHAGEN K
TEL +45 3374 3400
FAX +45 3374 3401
WWW.DFI.DK

CVR-NR. 56-85-83-18
EAN-NR. 5798 000 794085

Til politiske udvalg, Kulturministeriet, organisationer, institutioner, foreninger m.v.
Jf. vedlagte udsendelsesliste

Nye mål. Udfordringer og perspektiver for dansk film 2007-2010

Til orientering fremsendes Det Danske Filminstituts strategioplæg for udviklingen af dansk film for de kommende 4 år.

Oplægget indeholder Filminstituttets forslag til, hvordan vi kan styrke dansk films kunstneriske udvikling og gennemslagskraft på markedet samt Filminstituttets forslag til nye mål for udviklingen af den danske filmkultur og biografkultur.

Det er Filminstituttets ønske, at oplægget kan indgå i grundlaget for drøftelserne mellem Folketingets partier om den kommende filmaftale for perioden 2007-2010. I Filmaftalen vil de overordnede mål og den økonomiske ramme for den filmpolitiske indsats blive fastlagt.

Dansk spillefilm har gennem de seneste 7 år præsteret en hjemmemarkedsandel på 25-30 %. Den vigtigste udfordring for dansk film i de kommende år er at konsolidere den stærke markedsposition, der i europæisk sammenhæng kun overgås af Frankrig. Det er Filminstituttets vurdering, at der bør produceres flere danske spillefilm for derigennem at udvikle kvaliteten og mangfoldigheden i udbuddet. Hermed styrkes dansk films position som et attraktivt alternativt til det store amerikanske udbud af film. Samtidig bør markedsføringen af de danske film i Danmark og udlandet styrkes.

Dansk dokumentarfilm skal have bedre økonomiske rammer for at udvikle sit kvalitetsniveau og gennemslagskraft på tv, i skolernes undervisning og via bibliotekernes udlån. Det kan ske ved at producere lidt færre dokumentarfilm inden for den givne økonomiske ramme og samtidig styrke dansk public service tvs engagement på området.

New Danish Screen – den nye talentudviklingsordning, som blev etableret som et resultat af Filmaftalen 2003-2006 – har vist sin styrke og betydning for udviklingen af nyt talent og nye fortælle- og produktionsformer. Det er Filminstituttets ønske, at *New Danish Screen* udvides til et samlet center for talentudvikling, der omfatter såvel fiktion som dokumentar.

D-cinema bliver de kommende års helt store udfordring for den danske film- og biografkultur. Den danske filmkultur er baseret på et velfungerende netværk af biografer, der gør de mindre lokalsamfund kulturelt attraktive, og som fungerer som fælles mødested for lokalbefolkningen. Omstillingen af de danske biografer til *D-cinema* – digital distribution og forevisning af biograffilm – vil kræve et frugtbart samspil mellem offentlige og private initiativer. Med den digitale teknologi har Danmark enestående muligheder for at udvikle den danske film- og biografkultur til kulturelle samlingspunkter i den globaliserede medie verden.

Filminstituttets virksomhed omfatter en mangfoldighed af aktiviteter. I europæisk sammenhæng er Filminstituttet i dag førende inden for bevaring og restaurering af film, og

DIREKTION & ADMINISTRATION
/MANAGEMENT & ADMINISTRATION

PRODUKTION & UDVIKLING
/PRODUCTION & DEVELOPMENT

DISTRIBUTION & FORMIDLING
/DISTRIBUTION & MARKETING

MUSEUM & CINEMATEK
/ARCHIVE & CINEMATHEQUE

GOTHERSGADE 55
DK-1123 COPENHAGEN K
TEL +45 3374 3400
FAX +45 3374 3401
WWW.DFI.DK

CVR-NR. 58-85-83-18
EAN-NR. 5798 000 794085

Cinemateket har udviklet sig til et moderne kunst- og kulturhistorisk museum med temaserier om den danske og internationale filmarv, der tiltrækker mere end 100.000 tilskuere årligt. Samtidig varetager Filminstituttet formidlingen af filmkulturen til børn og unge i hele landet i et tæt samarbejde med kommunerne og de lokale biografer. Skolebiografordningen, Filminstituttets undervisningsmaterialer og de mange forskellige kulturelle aktiviteter trækker mere end 200.000 børn og unge og deres voksne til filmens univers, hvor filmene bruges aktivt i det pædagogiske arbejde og i undervisningen.

Det er Filminstituttets ønske at styrke den samlede opgavevaretagelse således, at dansk film vedblivende kan opfylde sin rolle som kulturbærende faktor og derigennem styrke dansk sprog og identitet.

Europæisk film har det, betragtet som helhed, ikke godt, hverken kunstnerisk eller økonomisk. Det bliver vi nødt til at interessere os for. Vi har brug for, at europæisk film genfinder sit publikum, ikke kun af økonomiske grunde, men først og fremmest for at kunne udfylde sin rolle i en tid, hvor globaliseringen for alvor er blevet en trussel mod den kulturelle mangfoldighed.

På denne baggrund har Det Danske Filminstitut taget initiativ til etableringen af Copenhagen Think Tank, der afholdte sit første store møde i juni 2006. Målsætningen er at sætte en ny dagsorden for udviklingen af den europæiske filmkunst både for at styrke filmenes gennemslagskraft hos publikum og for at mindske afhængigheden af den offentlige støtte. Det er vigtigt, at initiativet videreføres først og fremmest af hensyn til europæisk film, men også fordi dansk film ikke ensidigt kan opbygge et væsentligt større marked. Og der en europæisk tiltro til, at netop Danmark kan føre initiativet videre.

Sammen med Filminstituttets strategioplæg fremsendes

- Analyse af økonomien i danske spillefilm 1999-2005
- Effektevaluering af Filmaftalen 2003-2006

Alle publikationer er tilgængelige i pdf-format på www.dfi.dk. Yderligere eksemplarer af publikationerne vil kunne fremsendes ved henvendelse til Informationskoordinator Nina Caroc: ninac@dfi.dk.

Med venlig hilsen

Henning Camre
Administrerende direktør

UDSENDELSESLISTE

UDSENDELSE AF FØLGENDE PUBLIKATIONER FRA DET DANSKE FILMINSTITUT:

- **Nye mål. Udfordringer og perspektiver for dansk film 2007-2010**
- **Økonomianalyse af danske spillefilm 1999-2005**
- **Effektevaluering af Filmaftalen 2003-2006**

Biblioteksstyrelsen
Børnekulturens Netværk
Copenhagen Business School, *Imagine* – Creative Industries Research Centre
Danmarks Radio, direktionssekretariatet
Danmarks Statistik
Danske Biografer
Danske Børne- og Ungdomsfilmklubber
Danske Filminstruktører
Den Danske Filmskole
Den Vestdanske Filmpulje
Det Danske Videoværksted
Dansk Skuespiller Forbund
Det Svenske Filminstitut
European Documentary Network
FAFID, For. af Filmudlejere i Danmark
Film- og tvarbejderforeningen
FilmFyn
Filmhøjskolen i Ebeltoft
Filminstituttets bestyrelse
Filminstituttets faglige råd og kontaktudvalg
Filmkontakt Nord
Finnish Film Foundation
Folketingets Kulturudvalg
Foreningen af Danske Videogramdistributører
Frederiksberg Kommune, Borgmesterkontoret
Icelandic Film Centre
Kommunernes Landsforenings Børne- og Kulturudvalg
Kulturarvsstyrelsen
Kulturministeriet
Kunststyrelsen
Københavns Kommune, Kulturborgmesterens kontor
Københavns Universitet, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling
Media Desk Denmark
Medierådet for Børn og Unge

Mediesekretariatet
Nordisk Film- og Tv-Fond
Nordisk Ministerråd
Norsk Filminstitut
Producentforeningen
Radio- og tv-nævnet
TietgenSkolen i Odense, Markedsføringsøkonom, filmbranchen
TV 2, direktionssekretariatet
WIFT/DK Women in Film & Television
Øresund Film Commission
Århus Filmværksted

**ANALYSE AF
ØKONOMIEN I
DANSKE
SPILLEFILM
1999-2005**

DET DANSKE FILMINSTITUT/ 2006

INDHOLD

- 3** SAMMENFATNING
- 10** SPILLEFILM MED DANSK HOVEDFINANSIERING 1999-2005
 - 10 SPILLEFILM MED REN DANSK OG OVERVEJENDE DANSK FINANSIERING
 - 11 KONSULENTFILM OG 60/40-FILM
 - 13 UDVIKLINGEN I OMKOSTNINGSSAMMENSÆTNINGEN
- 16** PRODUCENTERNES INDTÆGTSGRUNDLAG VED PREMIEREFILM 2000-2004
- 21** DANSKE SPILLEFILM MED UDENLANDSK HOVEDFINANSIERING 1999-2005
- 23** UDENLANDSKE SPILLEFILM MED DANSK DELTAGELSE (MINORFILM) 1999-2005
- 25** METODISKE BEMÆRKNINGER

SAMMENFATNING

Dansk film har det godt. Det er den klare overordnede konklusion på den økonomianalyse, Det Danske Filminstitut har foretaget af danske spillefilm i perioden 1999-2005. Ikke alene har dansk film i etableret sig som en stærk og samlende kulturbærende faktor og erobret en i europæisk sammenhæng historisk høj andel af det hjemlige biografmarked - det er også lykkedes at skabe en bedre balance mellem den statslige filmstøtte og den private investering i dansk filmproduktion.

Økonomianalysen viser, at filmstøtten i dag udgør ca. 40 % af en films budget, og det er en meget kraftig reduktion fra 80'erne og 90'erne, hvor den gennemsnitlige støtteprocent lå på 60% eller mere. Intet andet land i Europa har gennemført en lignende udvikling, og forklaringen er, at støtten i meget høj grad er brugt til at lave flere og bedre film.

Statsstøtten er i vid udstrækning erstattet af en øget privat investering fra producenter og distributører, der i dag bidrager med tilsammen ca. 30% af filmenes budgetter. Det er således lykkedes at forrykke balancen mellem offentlig og privat kapital i dansk film, så ansvaret for den fortsatte udvikling i stigende omfang kan varetages af produktionsmiljøet. Det er et sundhedstegn, at filmbranchens økonomiske bæreevne er styrket.

Den seneste Filmaftales målsætning om, at DR og TV2 hver for sig skal engagere sig i dansk filmproduktion med gennemsnitlig 35 mio. kr. årligt, har også haft stor betydning for finansieringen af danske spillefilm. De to public service tv-stationers bidrag udgør nu 17 % af budgettet.

Endelig viser økonomianalysen, at det i stigende grad er lykkedes danske producenter at tiltrække udenlandsk finansiering til filmene.

Ved den seneste filmaftale 2003-2006 blev sat politisk fokus på den fortsatte kunstneriske udvikling af dansk film med nøgleordene: Kvalitet, diversitet og volumen i filmudbuddet. Derudover ønskede forligspartierne at styrke branchens økonomi og levedygtighed - formuleret som målsætning om, at den uafhængige producent skal have styrket sine indtjeningsmuligheder i de enkelte filmprojekter, og at risikoen ved filmproduktion skal minimeres. Det skete ud fra en erkendelse af, at et innovativt og økonomisk bæredygtigt produktionsmiljø er grundlaget for dansk film succes og dermed for, at filmlovens formål kan indfries.

I det lys viser Filminstitutets økonomianalyse, at det i langt overvejende grad er lykkedes at indfri de politiske mål i Filmaftalen - og det skaber grobund for optimisme for dansk films videre udvikling.

Men analysen peger også på områder, hvor dansk film fortsat står med store udfordringer. Det er fortsat meget risikofyldt at producere danske film, og selvom der tjenes

gode penge på nogle film, tabes der også betydelige beløb. Det betyder, at det vil være meget vanskeligt at øge den private investering i dansk film.

Samtidig er filmbudgetterne generelt steget mellem de to filmforligsperioder (1999-2002 og 2003-2006). En væsentlig del af stigningen er dækket ind af øgede investeringer fra producenter og udlejere samt tv-stationerne; men de stigende budgetter sætter mulighederne for at sikre et stort og mangfoldigt udbud af film under pres.

Endelig peger økonomianalysen på, at danske films succes med at tiltrække udenlandsk finansiering har skabt en stor ubalance mellem Danmark og en række lande, og det har øget presset på såvel den danske filmstøtte som de danske filmproducenter for at øge engagementet i andre europæiske filmproduktioner.

BUDGETUDVIKLINGEN FOR DE DANSKE SPILLEFILM

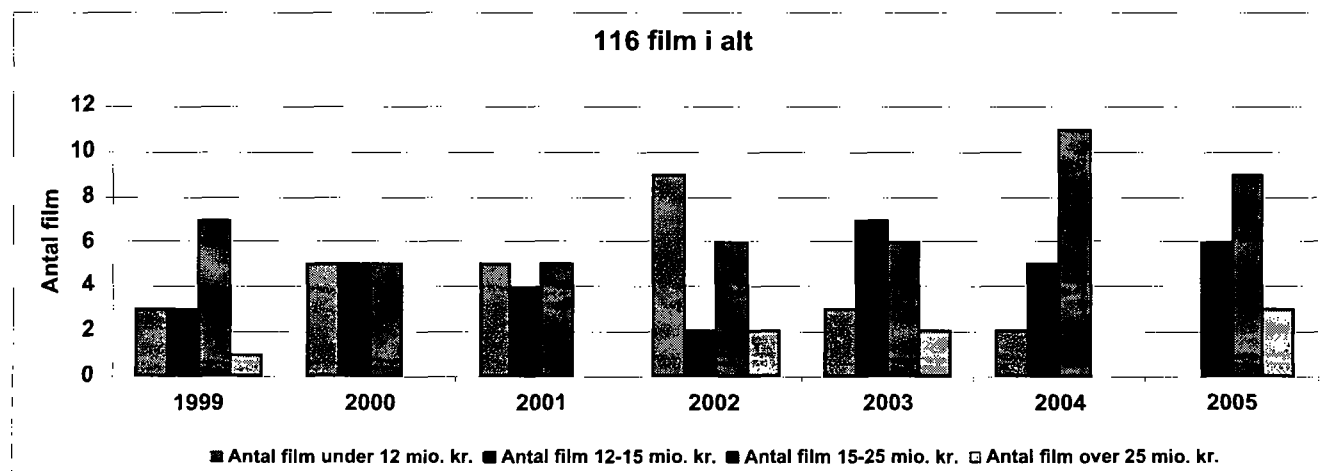
Filminstitutts analyse fokuserer navnlig på de i alt 116 danske film med dansk hovedfinansiering, der blev produceret i perioden 1999-2005. Filmene har følgende karakteristika:

- Alle film har dansk hovedproducent
- De er enten 100% dansk finansieret eller i overvejende grad (typisk 80-90%, hvor resten typisk er fra udenlandske co-producenter, regionale filmfonde, skatteordninger og internationale co-produktionsfonde)
- 75 film af filmene var støttet via konsulentordningen, svarende til 65% - de resterende 41 film via 60/40-ordningen (35%)
- 31 af filmene var børne- og ungdomsfilm, svarende til 27%
- 4 af filmene var på fremmedsprog svarende til 3%

Den omtalte budgetstigning for de danske film 1999-2005 hidrører navnlig fra, at flere film produceres på et budgetniveau på 15-25 mio. kr. - og at færre film er såkaldte 'lav-budgetfilm' på under 12 mio. kr., jf. oversigten nedenfor.

DIAGRAM 1

VARIATIONEN I BUDGETNIVEAUET FOR ALLE FILM MED DANSK HOVEDFINANSIERING 1999-2005 (2006-PRISER)

Det gennemsnitlige budgetniveau i perioden 1999-2002 var på 14,4 mio. kr. (i alt 62 film). I perioden 2003-2005 er det gennemsnitlige niveau steget til 18,0 mio. kr. (i alt 54 film).

Oversigten nedenfor viser budgetudviklingen for konsulent- og 60/40-filmene inden for perioden 2003-2005.

TABEL 1**UDVIKLINGEN I BUDGETNIVEAUET FOR KONSULENTFILM OG 60/40-FILM /2003-2005 (2006-PRISER)**

	2003, ÅRLIGT GENNEMSNIT			2004, ÅRLIGT GENNEMSNIT			2005, ÅRLIGT GENNEMSNIT		
	Antal	Budget	Støtte	Antal	Budget	Støtte	Antal	Budget	Støtte
60/40-film	7	20.800.000	36%	5	15.100.000	43%	6	17.200.000	41%
Konsulentfilm	11	16.500.000	36%	13	17.500.000	41%	12	19.700.000	40%
SPILLEFILM I ALT	18	18.200.000	37%	18	16.800.000	42%	18	18.900.000	40%

Det fremgår, at de danske spillefilm har nået et gennemsnitligt budgetniveau på 17-20 mio. kr. i 2005 - og en støtteprocent på omkring 40%.

For 60/40-filmene varierer budgetniveauet år for år, hvor år 2003 kan fremhæves som et særligt år med forholdsvis dyre projekter efterfulgt af år med mere moderate budgetniveauer. Det kan hænge sammen med, at loftet for filmstøtten til 60/40-filmene blev fjernet fra år 2003, hvilket tilsyneladende har animeret til projekter med et højt budgetniveau.

Konsulentfilmene viser en stigende tendens gennem perioden. Der kan ikke peges på en entydig forklaring, men udover generelle omkostningsstigninger, så er karakteren af filmene en afgørende faktor. Filmbranchen peger på, at ønsket om at producere større og dyrere film er en reaktion på mange års meget lave budgetter med deraf følgende produktionsmæssige begrænsninger, jf. nedenfor om omkostningsudviklingen.

FINANSIERINGEN AF DE DANSKE SPILLEFILM

I nedenstående oversigt sammenlignes perioden 1999-2002 med perioden 2003-2005 med henblik på at vise de generelle udviklingstendenser mellem de to forligsperioder for så vidt angår finansieringen af de danske film.

TABEL 2**116 DANSKE SPILLEFILM MED DANSK HOVEDFINANSIERING /1999-2002 VS 2003-2005 (2006-PRISER)**

	1999-2002		2003-2005	
PRODUKTIONSVOLUMEN PR. ÅR	16		18	
PRODUKTIONSOMSÆTNING PR. ÅR	223.400.000	100%	323.100.000	100%
DFI-støtte	103.200.000	46%	127.000.000	39%
DK Producent	43.500.000	19%	63.300.000	20%
DK Udlejerforsbud	17.100.000	8%	30.400.000	9%
DK TV (invest og visning)	30.900.000	14%	55.000.000	17%
DK Fonde	2.000.000	1%	8.900.000	3%
TOTAL DK-FINANSIERING	196.700.000	88%	284.600.000	88%
UDLAND Privat, TV, fonde mv.	18.300.000	8%	29.100.000	9%
NFTF	7.000.000	3%	8.500.000	3%
Eurimages	1.300.000	1%	1.200.000	0%
TOTAL UDLAND	26.600.000	12%	38.800.000	12%

Nordisk Film og Tv-fond (NFTF) og Eurimages er internationale co-produktionsfonde forankret under henholdsvis Nordisk Ministerråd og Europarådet

Oversigten viser følgende:

- Den årlige produktionsvolumen er steget fra 16 til 18 danske film i årligt gennemsnit fra 1999-2002 til 2003-2005
- Omsætningen i produktionsleddet for danske film er steget med 45% fra ca. 223 mio. kr. til ca. 323 mio. kr. pr. år.
- Filminstitutets støtte er faldet fra 46% til 39%, når man sammenligner de to perioder.

Reduktionen i Filminstitutets støtte modsvares af en øget privat kapital og et øget økonomisk engagement fra navnlig DR og TV2:

¹ Det skal understreges, at man ikke på baggrund af dette tal kan vurdere, om DR og TV 2 lever op til deres public serviceforpligtelser i henhold til Mediaaftale 2002-2006.

- *De danske producenteres* egenfinansiering er fulgt med stigningen i såvel budgetniveau som volumen - og bidrager i dag med 20%. Det øgede engagement er et udtryk for, at producenterne har fået større incitament til og bedre muligheder for at deltage i produktionen af danske film.¹
- *Film distributorernes* deltagelse i grundfinansieringen af danske film er ligeledes steget, således at distributørernes andel i dag udgør 9% af den samlede produktion. Det er et udtryk for, at distributørerne tror mere på filmenes distributionspotentiale.
- *TV-stationernes (i overvejende grad DR og TV2)* bidrag til de danske film er ligeledes steget til ca. 17% af den samlede produktion. Det hænger sammen med de politiske forpligtelser DR og TV2 er pålagt med hensyn til deres engagement i dansk film.¹
- *De regionale filmfonde* i Danmark er kommet på landkortet som finansielle bidragsydere, og bidrager - om end i et mindre omfang - til produktionen af de danske film med knap 3%.
- *De udenlandske finansieringskilder* (som er nærmere omtalt nedenfor) har akkurat fulgt med stigningen i den samlede produktion og bidrager fortsat med 12% af den samlede omsætning.

Samlet set har de senere års sammenhængende filmpolitik betydet, at der i Danmark er skabt større bredde og dermed en sundere balance i finansieringsgrundlaget for spillefilm mellem den private kapital, danske tv-stationer og støtten fra Filminstitutet. Hertil kommer, at der fortsat er stor udenlandsk interesse for at engagere sig i dansk film, og at de danske regionale filmfonde - om end i et mindre omfang - har givet nye muligheder for at rejse ekstra kapital.

OMKOSTNINGSUDVIKLINGEN FOR DE DANSKE SPILLEFILM

Filminstitutets undersøgelse viser imidlertid også, at budgetterne for de danske film er steget markant. Budgetstigningen fra perioden 1999-2002 til 2003-2005 hidrører navnlig fra stigende lønsum for alle medarbejdergrupper, der indgår i filmenes produktion (instruktør, producent, filmhold og skuespillere). Stigningen i den samlede lønsum på filmene kan hænge sammen med flere forhold - bl.a. en forskydning mod 'større' film med længere produktionstid, og det er også karakteristisk, at dansk film i større udtrækning benytter stjerneskuespillere og stjerneinstruktør, hvilket styrker filmenes publikumspotentiale og indtjening.

Det stigende omkostningsniveau har kun været muligt, fordi det er lykkedes at øge den private investering i filmene. Dansk filmproduktion har som nævnt bevæget sig mod øget markedsregulering, hvor filmenes budgetniveau og omkostningssammensætning fastlægges i et samspil mellem producenten og en bred vifte af finansielle aktører.

HANDELSBALANCEN MED UDLANDET

Analysen viser, at 67 af de i alt 116 film - svarende til 58% - har udenlandsk medfinansiering. Udlandets deltagelse kan være i form af

- Udenlandske produktionsselskaber, der forestår en del af filmarbejdet og på dette grundlag investerer i filmene
- Udenlandske filminstitutter, regionale filmfonde og skatteordninger som typisk tildeler støtte via den udenlandske co-producent med krav om, at en del af produktionen finder sted i landet
- Udenlandske tv-stationers køb af visningsrettigheder (på finansieringstidspunktet)
- Forsalg til udenlandske distributører
- De internationale støtteordninger til co-produktioner: Nordisk Film og Tv Fond (NFTF) og Eurimages, der finansieres ved bidrag fra medlemslandene

2 I dette beløb er også inkluderet udlandets engagement i de i alt 15 danskproducerede film med udenlandsk hovedfinansiering, produceret i perioden 1999-2005

Tilsvarende deltager danske producenter med støtte fra Filminstitutet i udenlandske produktioner - de såkaldte minorfilm, hvor der støttes 5-6 produktioner årligt. Det samlede danske engagement, der hovedsagelig er sammensat af producenternes egeninvestering og Filminstitutets støtte, var i perioden 1999-2005 på ca. 18 mio. kr. i årligt gennemsnit, mens det samlede udenlandske engagement i dansk producerede film var på ca. 134 mio. kr. i årligt gennemsnit². Hver krone Danmark samlet set gav ud til udenlandske produktioner kom altså 7 gange igen fra udlandet til danske produktioner.

Forklaringen er blandt andet, at danske producenter er gode til at bruge de mange mere eller mindre automatiske europæiske skatteordninger og regionale filmfonde i samarbejde med et netværk af europæiske co-producenter, der deltager i produktionen og postproduktionen af danske film.

Set fra dansk side er det en succeshistorie. Men det store misforhold mellem det udenlandske og det danske bidrag har sat Danmark under pres for at øge sin støtte til udenlandske co-produktioner. Det er ligeledes vigtigt, at Danmark fastholder sit medlemsbidrag til de internationale co-produktionsfonde: Eurimages og Nordisk Film og Tv Fond.

FILMPRODUCENTERNES INDTÆGTSGRUNDLAG

Dansk filmpolitik er som nævnt baseret på ønsket om at udviklingen drives af et uafhængigt, innovativt og økonomisk bæredygtigt produktionsmiljø. Populært sagt skal systemet stimulere producenterne, så de laver film, de kan leve af at sælge - i stedet for at leve af at producere filmene.

Det betyder på den ene side, at filmstøtten ikke skal være for høj - producenten og andre private investorer skal sætte penge på spil, når de producerer film. En høj filmstøtte vil nærme sig statsproduktion, hvor staten bestiller film mod betaling hos producenterne. Den danske filmstøtte er på i gennemsnit 40% af filmbudgetterne, hvor den i Sverige er omkring 60% og i Norge omkring 70%³.

På den anden side skal reglerne for fordeling af filmenes indtægter reducere risikoen for den private investering. Filminstitutets nugældende regler for fordeling af indtægter til privat investering, DR/TV2 samt eventuel tilbagebetaling af filmstøtten afspejler målsætningen om at sikre et rimeligt indtjeningsgrundlag for det danske produktionsmiljø. Grundprincippet er fastlagt i Filmaftalen 2003-2006:

- Den private investering er beskyttet mod tilbagebetaling til DR og TV 2 indtil det tidspunkt, hvor investeringen er tjent hjem.
- DR og TV 2s investering i spillefilm er beskyttet forud for tilbagebetalingen til Filminstitutet.

Reglerne tilskynder på den ene side til privat investering i danske spillefilm fra såvel danske producenter som udenlandske co-producenter, på den anden side sikres tilbagebetalingen af den statslige filmstøtte, når en film får kommerciel succes.

Filminstitutets analyse af indtægtsforholdene for premierefilm i perioden 2000-2004 er baseret på en modelberegning efter de gældende regler fra 2003. Analysen viser, at 31 ud af 73 film tjener den private investering til den danske producent og en eventuel udenlandsk co-producent hjem, og at 42 film har indtil videre⁴ har givet en negativ forrentning.

Det viser sig også, at blot 8 ud af 21 produktionsselskaber vil efter de gældende regler være kommet gennem perioden 2000-2004 med en samlet fortjeneste på deres samlede filmproduktion, mens 13 selskaber har en negativ bundlinje⁵. Det er karakteristisk, at gruppen på 8 rummer selskaber med et højt produktionsvolumen, mens gruppen på 13 selskaber er domineret af selskaber, der har lavet 1-2 film gennem perioden.

Det er således særdeles risikofyldt at producere film. Chancen for at overleve som produktionsselskab afhænger i høj grad af held i de første produktioner, der kan give grundlag for risikoafdækning i produktionsselskabets senere produktion.

3 Den svenske og norske støtteprocent ifølge 'Kartlegging og vurdering av utviklingen i den norske filmbransjen', Rambøll management, december 2005

4 Navnlige for 2004-premiererne må man stadig forvente indtægter fra videosalg og -udlejning

5 Bemærk at der her ikke tages højde for selskabernes eventuelle supplerende indtægter ved fx tv- eller reklamefilmproduktion eller ved at have rettigheder i ældre film, som fortsat er salgare

DEN KOMMENDE FILMAFTALE

I løbet af det seneste årti har Danmark udviklet sig til en stærk og levende filmnation. Dansk film spiller i dag en vigtig rolle i det samlede kulturelle landskab. Danskerne ønsker at se danske film, fordi de opleves som et nærværende og vedkommende bidrag til vores egen selvforståelse, samfundsforståelse og kultur. Dansk film er blevet en kulturbærende faktor på linje med dansk kunst, arkitektur, design og litteratur.

Ufordringen i en kommende filmaftale vil være at udvikle dansk films rolle som et kulturelt referencepunkt - at styrke filmenes tiltrækningskraft og at fastholde den høje hjemmemarkedsandel, dansk film har haft siden 1999.

Det vil kun ske, hvis der fortsat er et stort og mangfoldigt udbud af danske film af høj kvalitet i biograferne. Antallet af danske film skal være på et niveau, så publikum altid har en ny dansk film som valgmulighed - og gerne flere at vælge imellem.

Fundamentet for dansk film er en sund balance mellem den statslige støtte, de danske public service tv-stationernes bidrag og producenterens incitament til at tilvejebringe privatkapital gennem egne investeringer eller fra udenlandske investorer. På trods af, at der er sket en meget positiv udvikling for den danske spillefilmbranche, så er filmproduktion til et lille hjemmemarked som det danske fortsat så risikofyldt, at det ikke vil være muligt at øge den private investering markant.

En statslig filmstøtte, der kan matche målsætningen om et synligt og mangfoldigt udbud af danske film og et substantielt økonomisk engagement fra dansk public service tv, er derfor helt afgørende for udviklingen af dansk film i den kommende filmaftale. Kapitalen fra staten og tv-stationerne bidrager til at skabe økonomisk stabilitet for det danske produktionsmiljø og medvirker til at fremskynde finansieringsprocessen i de enkelte film - men skal ikke overtage initiativet.

Den kommende filmaftale bør fastholde denne synsvinkel:

- Støtteniveauet skal gøre det muligt at producere film, der ellers ikke ville være mulige, men støtten skal begrænses til det nødvendige niveau og fastholde producenterens initiativ og ansvar i produktionssektoren.
- Budgetudviklingen skal holdes i ro. Øgede tilskudsmidler skal anvendes til flere film, ikke dyrere film.
- Dansk public service tvs engagement skal styrkes.
- Investeringsvilkårene for den private og udenlandske finansiering skal optimeres mest muligt. En forringelse af vilkårene for den private investering vil medføre et øget pres på de offentlige støttemidler.

Kun ved at fastholde disse grundprincipper vil en kommende filmaftale kunne styrke risikovilligheden og kreativiteten i det danske produktionsmiljø til gavn for kvaliteten og mangfoldigheden i dansk film.

SPILLEFILM MED DANSK HOVEDFINANSIERING 1999-2005

SPILLEFILM MED REN DANSK OG OVERVEJENDE DANSK FINANSIERING

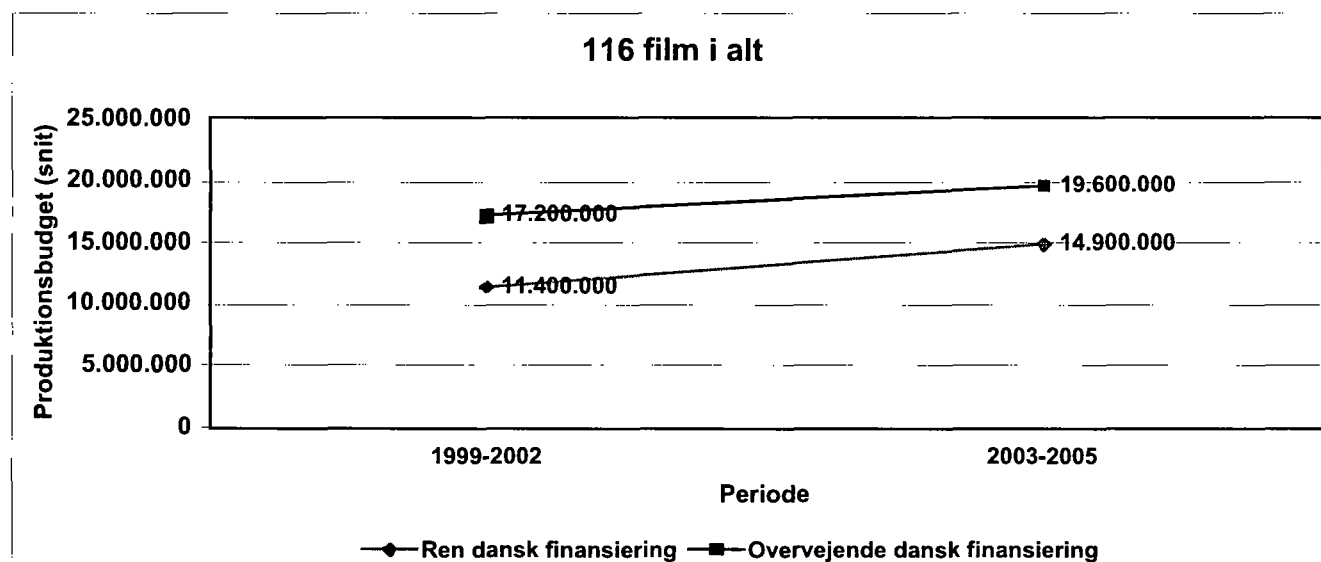
Som det fremgik af sammenfatningen er budgetniveauet for film med dansk hovedfinansiering steget fra i gennemsnit 14,4 mio. kr. i perioden 1999-2002 til 18,0 mio. kr. i perioden 2003-2005.

Den generelle budgetstigning gør sig gældende for såvel film med ren dansk finansiering som film med udenlandsk finansiel deltagelse, jf. diagram 2 nedenfor, der viser udviklingen i gennemsnitsbudgetterne for de to kategorier af film fra 1999-2002 til 2003-2005. Diagrammet omfatter de i alt 49 film med ren dansk finansiering og 67 film med overvejende dansk finansiering, der er produceret i perioden 1999-2005.

Det fremgår af diagrammet, at budgetniveauet generelt er højere for film med udenlandsk deltagelse i forhold til de rent dansk finansierede film. Det fremgår imidlertid også, at de rent dansk finansierede film har haft den største stigningstakt på 30%, mens filmene med udenlandsk deltagelse har haft en stigningstakt på 14%.

DIAGRAM 2

FILM MED REN DANSK ELLER OVERVEJENDE DANSK FINANSIERING 1999-2002 VS 2003-2005 (2006-PRISER)

6. Bemærk, at der her er tale om årets priser.

Den billigste rent dansk finansierede film i perioden 1999-2005 havde et budget på 4,7 mio. kr. (året 1999) - den dyreste et budget på 21,5 mio. kr. (året 2003). Den billigste danske film med udenlandsk medfinansiering havde et budget på 8,4 mio. kr. (året 2002) - den dyreste et budget på 44,5 mio. kr. (året 2003)⁶.

Gruppen af danske film med udenlandsk medfinansiering består hovedsageligt af konsulentfilm (50 af de i alt 67 film fra perioden 1999-2005 er konsulentfilm, mens de resterende 17 60/40-film). Konsulentfilm er som udgangspunkt bedre til at tiltrække udenlandsk kapital fra co-producenter samt udenlandske støtteordninger og fonde end 60/40-filmene. Det hænger sammen, at 60/40-filmene i større udtrækning alene orienterer sig mod det danske hjemmemarked.

KONSULENTFILM OG 60/40-FILM

75 (svarende til 65%) af de i alt 116 spillefilm fra perioden 1999-2005 er støttet via konsulentordningen. Resten - i alt 41 film - er støttet via 60/40-ordningen.

Efter filmloven tildeles konsulentfilm støtte på grundlag af filmkonsulenternes kunstneriske vurdering samt Filminstitutts vurdering af projekterne i økonomisk og produktionsteknisk henseende. 60/40-filmene opnår støtte, såfremt de antages at have en rimelig mulighed for at tiltrække et større publikum.

Det er på denne baggrund fastsat som et krav, at 60/40-filmene skal have et forventet biografpublikum på 175.000 tilskuere i Danmark for at kunne opnå støtte. 60/40-projektforslagene vurderes ikke af konsulenterne, men gennemgår en teknisk/økonomisk, dramaturgisk og publikumsmæssig bedømmelse af et eksternt panel samt af Filminstitutts udviklingschef og lanceringsafdeling.

For begge ordninger gælder det, at Filminstitutts direktion træffer den endelige beslutning om støttetildeling på grundlag af de forskellige indstillinger og bedømmelser.

Udviklingen i de gennemsnitlige budgetter og Filminstitutts støtte til henholdsvis konsulent- og 60/40-film fremgår af diagram 3 nedenfor. Diagrammet omfatter film med både ren dansk og overvejende dansk finansiering.

Det fremgår, at

- 60/40-filmene har udvist en større budgetstigning end konsulentfilmene fra 1999-2002 til 2003-2005 - stigningen udgør 33% for 60/40-filmene og 20% for konsulentfilmene.
- Den gennemsnitlige støtteprocent til konsulentfilmene er faldet fra 49% til 39% af produktionsbudgettet, mens støtten til 60/40-filmene har holdt sig konstant på 40%, når man sammenligner perioden 1999-2002 med 2003-2005.
- Beløbsmæssigt er støtten til 60/40-filmene steget fra 5,4 mio. kr. i snit (1999-2002) til 7,1 mio. kr. i snit pr. film (2003-2005) - en stigning på 32%. I samme periode er støtteniveauet for konsulentfilmene faldet fra 7,3 mio. kr. i snit til 7,0 mio. kr.
- Filminstitutts støtte har således fulgt med den markante budgetstigning inden for 60/40-filmene - og ikke med den mere moderate stigning inden for konsulentfilmene.

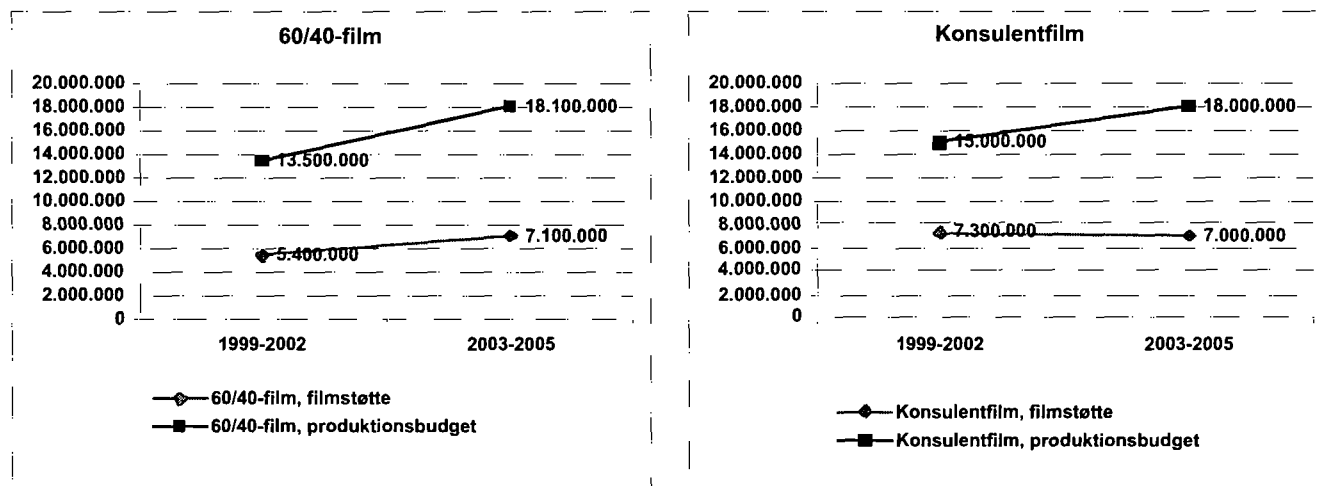
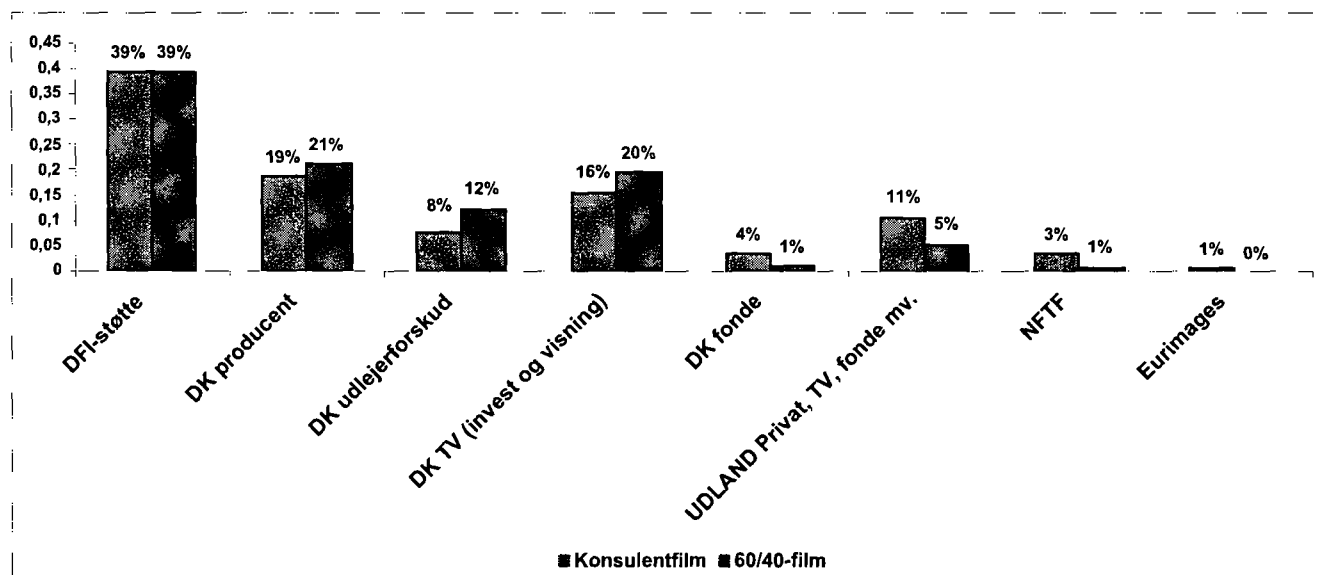
DIAGRAM 3**UDVIKLING I BUDGETNIVEAU OG FILMSTØTTE FOR KONSULENTFILM OG 60/40-FILM
1999-2002 VS 2003-2005 (2006-PRISER)**

Diagram 4 på side 13 viser finansieringen for konsulent- og 60/40-filmene for film fra perioden 2003-2005:

- Filminstitutts støtte er på samme niveau til konsulentfilm og 60/40-film på i størrelsesordenen 39%-40%
- Producenternes investering er noget højere til 60/40-film (21%) i forhold til konsulentfilmene (19%). Producenterne tager en noget større risiko i 60/40-filmene i tiltro til filmenes indtjeningsmuligheder.
- Distributørernes udlejerforsud er også højere til 60/40-filmene - henholdsvis 8% for konsulentfilmene og 12% for 60/40 filmene. Forventningerne til 60/40-filmenes publikumspotentiale på biografmarkedet er noget højere end for konsulentfilmene.
- Endelig er tv-stationernes investering og køb af visningsrettigheder højere for 60/40-filmene (20%) end for konsulentfilmene (16%). 60/40 filmene nyder en noget større interesse fra tv-stationerne i forhold til konsulentfilmene.
- De danske fonde - der som nævnt dækker over de danske regionale filmfonde - er derimod mere engageret i konsulentfilmene end 60/40-filmene.
- Udlandets økonomiske engagement - såvel de udenlandske co-producenter, institutter og fonde som de internationale co-produktionsordninger - er samlet set markant højere i konsulentfilmene end i 60/40-filmene. Det hænger som nævnt sammen med, at 60/40-filmene primært orienterer sig mod det danske marked, mens konsulentfilmene har større udenlandsk interesse.

DIAGRAM 4

FINANSIERINGEN AF KONSULENTFILM OG 60/40-FILM /2003-2005

UDVIKLINGEN I OMKOSTNINGSSAMMENSÆTNINGEN

I det følgende vendes blikket mod udviklingen i omkostningssammensætningen for de 116 film med dansk hovedproducent. Omkostningerne er opgjort på følgende poster:

- Manus- og for-produktion (filmens udviklingsomkostninger)
- Instruktør og producer (løn)
- Skuespillere (løn)
- Filmhold (løn, indeholder også løn til efterarbejde)
- Udstyr og optagelse (studie- og locationoptagelser, transport og ophold)
- Efterarbejde (leje af studie, udstyr mv.)
- Forsikring, musik, trailer mv.
- Administration (fast overhead i henhold til Filminstitutets vilkår)
- Færdiggørelsesgaranti (langt fra alle film tegner en færdiggørelsesgaranti)
- Usikkerhedsmargen

Tabel 3 på side 14 viser omkostningsudviklingen for film med dansk hovedfinansiering fra perioden 1999-2002 til 2003-2005.

TABEL 3

OMKOSTNINGSUDVIKLINGEN FOR FILM MED DANSK HOVEDFINANSIERING /1999-2002 VS 2003-2005 (2006-PRISER) 7

SAMLET ANTAL FILM I PERIODEN	1999-2002		2003-2005		FORSKEL (BELØB)
	62		54		
GENNEMSNITLIGT BUDGET	14.400.000	100%	18.000.000	100%	25%
Manus og forproduktion	900.000	6%	1.000.000	6%	11%
Instruktør og producer (løn)	1.100.000	8%	1.400.000	8%	27%
Skuespillere (løn)	1.100.000	8%	1.400.000	8%	27%
Filmhold (løn)	4.100.000	28%	5.000.000	28%	22%
Udstyr og optagelse	3.400.000	24%	3.500.000	19%	3%
Efterarbejde	2.100.000	15%	2.200.000	12%	5%
Forsikring, musik, trailer mv.	800.000	6%	1.200.000	7%	50%
Administration	600.000	4%	1.000.000	6%	67%
Færdiggørelsesgaranti	100.000	1%	-	0%	
Usikkerhedsmargin	-	0%	1.200.000	7%	

Se note 7

7 Bemærk, at der foreligger et regnskab for stort set alle film fra perioden 1999-2002, mens der stort set kun foreligger et budget for film fra perioden 2003-2005. Derfor er usikkerhedsmarginen 0 kr. for film fra perioden 1999-2002, mens den udgør 7% af det gennemsnitlige budget for filmene fra perioden 2003-2005. Ved sammenligningen mellem de to perioder bør der ses helt bort fra usikkerhedsmarginen - og der bør tages højde for, at udgifterne på de øvrige poster alt andet lige er noget højere for 1999-2002-filmene i forhold til 2003-2005-filmene (eftersom usikkerhedsmarginen er 'indregnet' i udgiftsposterne for 1999-2002 filmenes vedkommende). Se også de metodiske bemærkninger i afsnit 6.

8 Udgifterne til manus og forproduktion var i 1999-2002 6,4% af totalbudgettet, mens de i perioden 2003-2005 er reduceret til 5,7%.

9 Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at kommentere udviklingen inden for denne budgetpost.

10 Eksklusive omkostningerne til projektudvikling, færdiggørelsesgaranti og usikkerhedsmargin.

Budgettet for filmene med dansk hovedfinansiering er som nævnt steget fra i gennemsnit 14,4 mio. kr. til 18,0 mio. kr. - svarende til 25%. Procentstigningen for de enkelte budgetposter er ligeledes angivet.

Oversigten viser følgende:

- Udgifterne til *manus og forproduktion* er steget med ca. 11%, men har dog ikke udviklet sig i samme takt som stigningen i filmbudgetterne⁸.
- *Den samlede lønsum for instruktør og producer, skuespillere samt filmhold* er steget med i størrelsesordenen 23-27% fra 1999-2002 til 2003-2005. Stigningen er en væsentlig forklaring på den samlede budgetstigning, eftersom lønsummen udgør 44-45% af det samlede budget. Det er bemærkelsesværdigt, at lønsummens stigning for de enkelte medarbejdergrupper er på nogenlunde samme niveau (22-27%). Den stigende lønsum kan dels skyldes ændringer i holdstørrelse og -sammensætning dels højere lønudgifter som følge af overenskomstændringer og generelt højere honorarer.
- Udgifterne til *udstyr og optagelse* er blot steget 3% - altså væsentlig mindre end den samlede budgetstigning på 25%. Filmproducenterne har holdt omkostningerne til studieleje samt transport- og opholdsudgifter i forbindelse med locationoptagelser i ro.
- Udgifterne til *efterarbejde* er ligeledes steget væsentlig mindre end den samlede budgetstigning. Også her er der tale om, at udgifterne er holdt i ro.
- Udgifterne til *forsikring, musik og trailer mv.* er en samlet budgetpost for udgifter, der ikke direkte er knyttet til selve filmens produktion og færdiggørelse⁹.
- Endelig er udgifterne til *administration* steget. Administrationsudgifterne beregnes som en fast procent af filmbudgettets øvrige udgifter¹⁰. Det beregnede beløb indgår således i det af Filminstitutet godkendte filmbudget, der danner grundlag for Filminstitutets støttetildeling. Ved den seneste ændring af Filminstitutets støttevilkår

i maj 2003 blev procenten forhøjet fra 4% til 7%. Administrationsprocenten kom hermed på niveau med den europæiske standard. Stigningen skyldes navnlig, at de administrative udgifter er steget fx i forbindelse med filmenes finansiering. Som det tidligere er fremgået, har flere og flere danske film finansiel deltagelse fra udlandet - og det har medført stigende omkostninger til juridisk bistand og revision mv.

- *Færdiggørelsesgarantien* dækker over udgiften til en garantiforsikring, der i tilfælde af, at filmproduktionen bliver nødlidende f.eks. grundet konkurs, sikrer filmens færdiggørelse via andet produktionsselskab - alternativt tilbagebetaler det stillede beløb til DFI og andre investorer i de tilfælde, hvor en færdiggørelse er umulig. Det lille beløb i perioden 1999-2002 viser, at relativt få danske film tegner en sådan garanti. Nullet i perioden 2003-2005 viser, at garantien tegnes i endnu færre tilfælde (der er tale om en nedrundning).

Sammenfattende hidrører budgetstigningen for de danske film med dansk hovedfinansiering fra:

- Stigende lønsum
- en øget anvendelse af midler til filmenes musklægning og trailer
- øgede administrative omkostninger, navnlig til juridisk bistand og revision i forbindelse med filmenes finansiering og regnskabsaflæggelsen (ikke mindst i forhold til den udenlandske kapital)

PRODUCENTERNES INDTÆGTS-GRUNDLAG VED PREMIEREFILM 2000-2004

11 Afsnittet omfatter således ikke indtjeningen for dansk producerede film med udenlandsk hovedfinansiering og minorfilmene.

12 I datagrundlaget er der ikke foretaget en omregning af beløb til faste priser. Det skyldes, at hver film opgøres for sig i årets priser - uanset om støtten er til delt i fx 1999 og indtægterne og en eventuel forrentning opgøres i de efterfølgende år.

Dette afsnit indeholder en opgørelse over indtjeningen ved de danske spillefilm, der har haft biografpremiere i perioden 2000-2004. Opgørelserne omfatter spillefilm med dansk hovedfinansiering, der har fået produktionsstøtte fra Filminstituttet i årene 1999-2004 med skæringsdato for film, der havde premiere senest 31. december 2004¹¹. Skæringsdatoen er sat af hensyn til, at filmene må formodes at have udtømt en væsentlig del af deres indtægtpotentiale på biograf- og videomarkedet. De seneste års film har dog endnu ikke i samme grad har udtømt indtægtpotentialet som de tidligere års film.

Opgørelserne er foreløbige, baseret på de seneste indtægtsopgørelser indhentet senest ultimo marts 2006¹².

Datagrundlaget for de i alt 73 film, som afsnittet omfatter, giver et billede af indtægtsniveauet og indtægtsfordelingen ved de forskellige markeder: Biografmarkedet, video-salg og -udlejning, salg af visningsrettigheder til tv samt udlandet.

En spillefilms indtægter omfatter afregningen til den danske producent fra de forskellige distributører (biograf og video), indtægter fra salg til tv og et eventuelt andet salg af rettigheder. Inden tilbagebetalingen og forrentningen af den private investering kan gøres op, fratrækkes de indskud, der indgik i filmens finansiering (f.eks. forskud fra distributører og salg af visninger til tv), samt dokumenterede udgifter til lancering af filmen.

Afsnittet fokuserer navnlig på i hvilket omfang de danske spillefilm 'tjener sig selv hjem' og efterfølgende danner grundlag for forrentning af den private investering i filmene. Den private investering omfatter den danske hovedproducents og eventuelt udenlandske co-producenters investering med henblik på forrentning.

Endvidere fokuseres på tilbagebetaling af filmstøtte til Filminstituttet. Tilbagebetaling af filmstøtten kan tidligst påbegyndes, når den private investering er tjent hjem, og filmen har indtægter, der danner grundlag for en positiv forrentning af den private investering. Grundprincippet i de nuværende tilbagebetalingsregler, der i 2003 blev fastlagt i henhold til Filmaftalen 2003-2006 og Mediaaftalen 2002-2006, er følgende:

- Den private investering er beskyttet mod tilbagebetaling til DR og TV 2 indtil det tidspunkt, hvor investeringen er tjent hjem.
- DR og TV 2s investering i spillefilm er beskyttet forud for tilbagebetalingen til Filminstituttet. Parallelt med, at DR og TV 2 tjener deres investering hjem forrentes den private investering fra producenter og co-producenter.

Tilbagebetalingsreglerne tilskynder på den ene side til privat investering i danske spillefilm fra såvel danske producenter som udenlandske co-producenter, på den anden side sikres tilbagebetalingen af den statslige filmstøtte, når den private investering er højt forrentet.

13 57 af de i alt 73 film støttet efter 1999-vilkårene, hvor tilbagebetalingsreglerne var anderledes.

Med henblik på at vise effekten af de nye tilbagebetalingsregler fra 2003 er afsnittet baseret på en modelberegning for samtlige 73 film, som om de var støttet efter de nye regler.¹³ Det skal understreges, at der tale om en modelberegning, hvor filmenes finansieringssammensætning mellem privat kapital, tv og filmstøtten er holdt konstant. Det er således sandsynligt, at filmenes finansielle sammensætning ville være anderledes, hvis de rent faktisk var støttet efter reglerne fra 2003.

Tabel 4 nedenfor viser antal film, der vil give grundlag for en positiv forrentning af den private investering samt antal film, der vil påbegynde tilbagebetalingen til Filminstitutet.

TABEL 4

DANSKE SPILLEFILM, HVOR DEN PRIVATE INVESTERING TJENES HJEM / 2000-2004 (PREMIEREÅR)

	KONSULENTFILM	60/40-FILM	I ALT
Antal film i alt	44	29	73
Antal film, hvor den private investering tjenes hjem	19 (43%)	12 (41%)	31 (42%)
Antal film, der vil tilbagebetale filmstøtte	5	0	5

Som det fremgår, er der ingen forskel mellem konsulentfilm og 60/40-film med hensyn til sandsynligheden for, at den private investering tjenes hjem. Andelen af film, der giver grundlag for en positiv forrentning, er stort set den samme for de to filmkategorier (41-43%).

Med hensyn til tilbagebetalingen til Filminstitutet vil blot 5 film tjene tilstrækkeligt til, at både den private investering og tv-stationernes investering kommer hjem, og at filmene hermed kan påbegynde tilbagebetalingen af filmstøtten. Det bemærkes, at alle 5 er konsulentfilm, hvilket hænger sammen med, at den private finansiering og tv-stationerne typisk bærer en højere andel af finansieringen i 60/40-film (jf. diagram 4). 60/40-filmene skal således have en større indtjening end konsulentfilmene, før tilbagebetalingen til Filminstitutet påbegyndes. Det samlede tilbagebetalingsprovenu kan indtil videre beregnes til i størrelsesordenen 8 mio. kr. efter de gældende regler.

Tabel 5 på side 18 viser det samlede 'investeringsregnskab' for den private investering i de 73 film.

TABEL 5

'INVESTERINGSREGNSKAB' FOR DEN PRIVATE INVESTERING I 73 FILM EFTER 2003-REGLERNE /2000-2004

MIO. KR., ÅRETS PRISER	31 FILM, HVOR PRIVAT INVESTERING KOM HJEM	42 FILM, HVOR PRIVAT INVESTERING LED TAB	73 FILM I ALT
Samlet privat investering fra den danske producent samt evt. co-producenter	73 mio. kr.	136 mio. kr.	209 mio. kr.
Samlet fortjeneste/tab for privat investor	Fortjeneste: 65 mio. kr.	Tab: -79 mio. kr.	Samlet tab: -14 mio. kr.

Igen skal det understreges, at der er tale om en modelberegning. Tabellen antyder, at de fortjenstgivende film skal give et forholdsvis stort afkast for den private investering for at opveje tabet ved de tabsgivende film. Det samlede beregnede tab på 14 mio. kr. skal dog ikke tages for pålydende, men indikerer dog, at for filmbranchen som helhed er dansk filmproduktion ikke en guldgrube.

14 Bemærk, at rent juridisk er det ofte sådan, at et produktionsselskab opretter et såkaldt 'single-purpose company' for den enkelte film med henblik på at begrænse risikoen. Oversigten er 'renset' herfor - og angiver antal producerede film på virksomhedsniveau frem for 'single-purpose-niveauet'.

På denne baggrund er det interessant at belyse, hvordan indtægtsgrundlaget fordeler sig på brancheniveau. I tabel 6 er de i alt 73 film fordelt på de i alt 21 produktionsselskaber, der har stået fået filmenes produktion¹⁴.

Tabellen skal læses på følgende måde - fra venstre mod højre: 4 produktionsselskaber har produceret 6 eller flere film i perioden 2000-2004. 3 af selskaberne vil efter de gældende tilbagebetalingsregler opnå en samlet positiv fortjeneste på deres film. 5 selskaber har produceret 3-5 film, men kun 2 af selskaberne kommer igennem perioden med et positivt nettoresultat på de pågældende film (og så fremdeles).

TABEL 6

SELSKABER FORDELT EFTER DERES SAMLEDE PRODUKTION I PERIODEN 2000-2004

	6 ELLER FLERE FILM	3-5 FILM	2 FILM	1 FILM	I ALT
Samlet antal selskaber	4	5	6	6	21
Heraf antal selskaber med samlet fortjeneste på de producerede film	3	2	2	1	8
Heraf antal selskaber med samlet tab på de producerede film	1	3	4	5	13

Følgende fremgår:

- I alt 8 ud af 21 selskaber vil efter de gældende regler for tilbagebetaling af filmstøtten have en samlet fortjeneste på de producerede film i perioden 2000-2004.
- Den danske filmproduktionsbranche har en fragmenteret branchestruktur, hvor filmproduktionen er fordelt på få store selskaber og mange små.
- Der er stor risiko forbundet med at producere et fåtal af film.
- Det er særlig risikofyldt kun at have lavet en enkelt film over en periode på 5 år. Kun ét selskab ud af 6 vil komme hjem med en positiv forrentning.

Det skal understreges - som tidligere nævnt - at tabel 6 er baseret på en modelberegning efter de gældende regler for fordeling af filmenes indtægter og tilbage betaling til Filminstituttet fra 2003. Reelt har 16 selskaber (og ikke 13, som angivet) haft et samlet tab på de producerede film i perioden 2000-2004. Det skyldes, at de fleste af filmene er omfattet af tidligere støttevilkår, hvor den private investering ikke i samme omfang var beskyttet.

Diagram 5 fokuserer på, hvorvidt der er sammenhæng mellem filmenes budgetniveau og deres indtægter.

Diagrammet viser, at der stort set ikke er automatik mellem filmenes budgetniveau og deres indtægtpotentiale (regressionslinjen er næsten vandret).

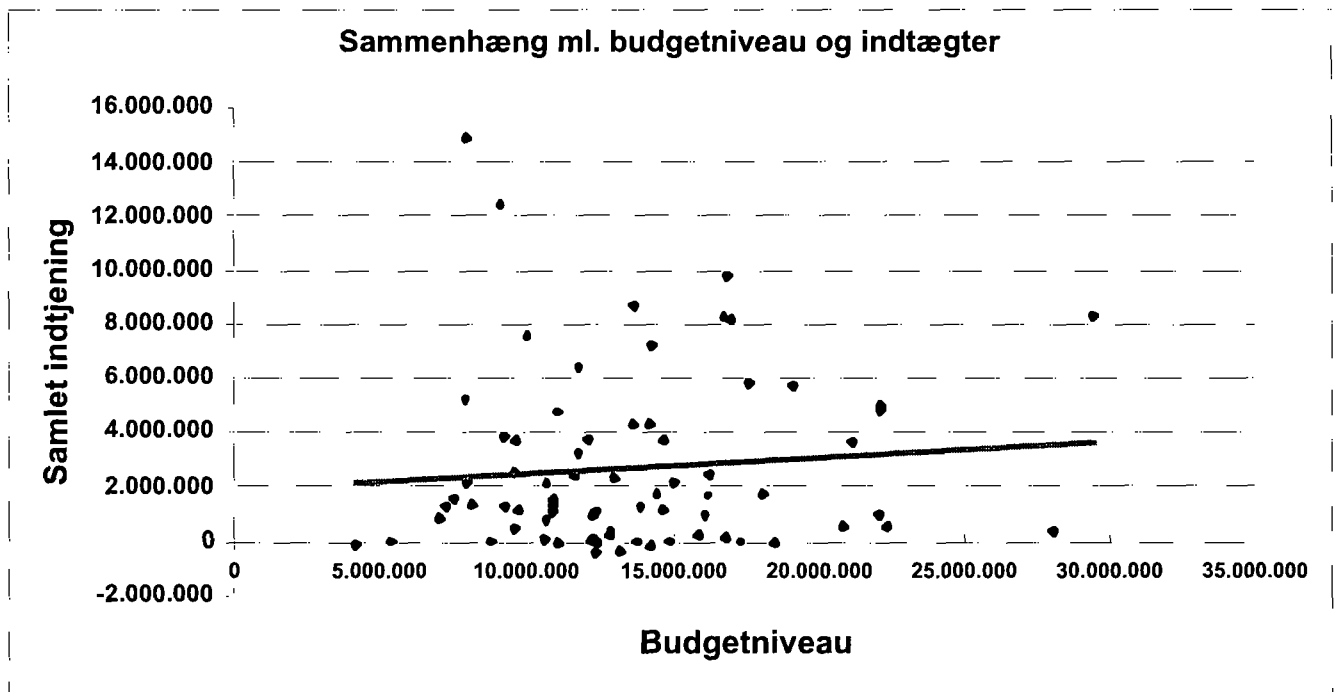
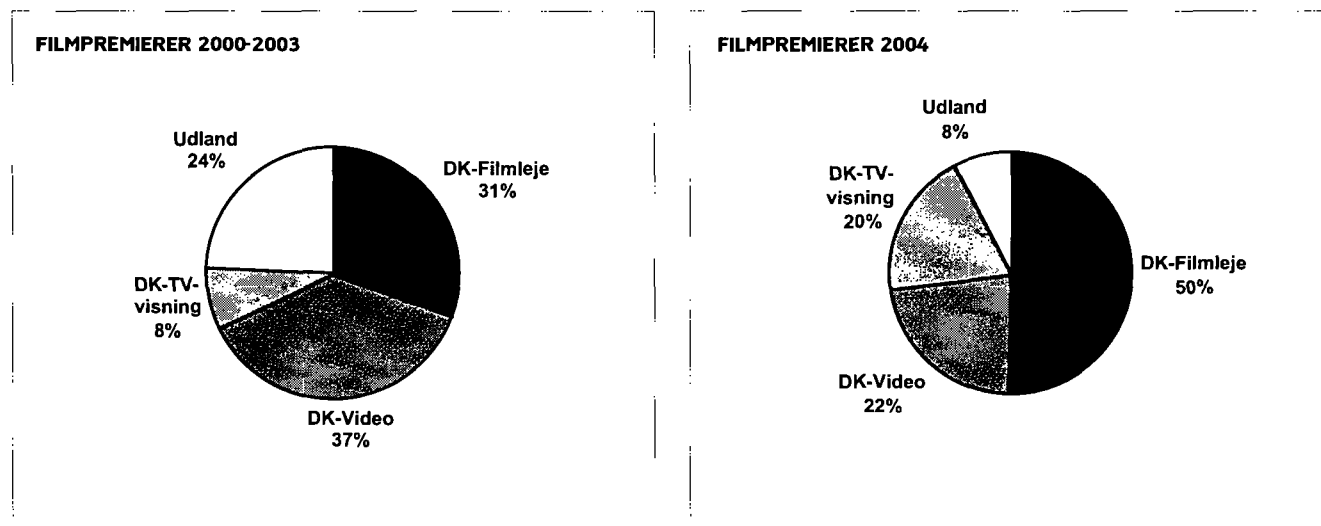
DIAGRAM 5**BUDGETNIVEAU OG INDTÆGTER FOR DANSKE SPILLEFILM / 2000-2004 (PREMIEREÅR)**

DIAGRAM 6

**FORDELING AF FILMENES INDTÆGTER PÅ DE FORSKELLIGE MARKEDER FOR FILM
2000-2004 (PREMIEREÅR)**

I diagram 6 vendes blikket mod indtægtsfordelingen på de forskellige markeder for film.

Diagrammet viser fordelingen af den gennemsnitlige indtægt, der er afregnet overfor producenterne, for alle film i de enkelte år (før fradrag af de indtægter, der indgik i filmens finansiering mv.).

Det bemærkes, at for perioden 2000-2003 er indtægterne ved videosalg og -udlejning højere end biografvinduet (henholdsvis 37% og 31%). Det er også bemærkelsesværdigt, at udlandssalget udgør ca. 24% af indtægtsgrundlaget for danske film. 2004 skiller sig ud ved, at indtægterne fra videomarkedet og udlandet er lave (relativt set), da disse vinduer endnu ikke er fuldt udnyttet.

DANSKE SPILLEFILM MED UDEN- LANDSK HOVEDFINANSIERING 1999-2005

Dette afsnit fokuserer på de 15 dansk producerede film fra perioden 1999-2005 med udenlandsk hovedfinansiering. Der er her tale om film, hvor 11 (73%) af filmene er på et andet sprog en dansk (ofte engelsk), og hvor budgetniveauet er markant højere end for filmene med dansk hovedfinansiering.

Tabel 7 indeholder en oversigt over de 15 film.

TABEL 7

OVERSIGT OVER DANSK PRODUCEREDE FILM MED UDENLANDSK HOVEDFINANSIERING /1999-2005

TITEL OG PRODUCENT (STØTTEÅR OG SPROG/ANIMATIONSFILM I PARENTES)	SAMLET BUDGET I ÅRETS PRISER
<i>Dancer in the Dark</i> , Zentropa (1999) (engelsk)	99,9 mio. kr.
<i>Hjælp! Jeg er en fisk</i> , A Film (1999) (animation)	102,2 mio. kr.
<i>Fear X</i> , NWR (2000) (engelsk)	40,7 mio. kr.
<i>Drengen der ville gøre det umulige</i> , Dansk Tegnefilm Produktion (2000) (animation)	32,4 mio. kr.
<i>I am Dina</i> , Nordisk Film (2000) (engelsk)	132,2 mio. kr.
<i>Hånden på hjertet</i> , Nordisk Film (2000) (svensk)	17,6 mio. kr.
<i>Dogville</i> , Zentropa (2001) (engelsk)	85,9 mio. kr.
<i>It's all about love</i> , Nimbus (2001) (engelsk)	87,9 mio. kr.
<i>Skagerrak</i> , Nimbus (2001) (engelsk)	36,6 mio. kr.
<i>Manderlay</i> , Zentropa (2003) (engelsk)	86,7 mio. kr.
<i>Dear Wendy</i> , Lucky Punch, Zentropa, Nimbus (2003) (engelsk)	51,6 mio. kr.
<i>Den grimme ælling</i> , A Film (2003) (animation)	44,3 mio. kr.
<i>Dag og nat</i> , Zentropa (2004) (svensk)	7,3 mio. kr.
<i>Bang Bang Orangutang</i> , Zentropa (2004) (svensk)	14,4 mio. kr.
<i>Jungledyret Hugo - fræk som altid</i> , Per Holst Film (2004) (animation)	32,0 mio. kr.

Det er ikke muligt at udlede generelle udviklingstendenser for de danske film med udenlandsk hovedfinansiering. Der er dog en antydningstendens til, at der produceres færre film på engelsk, der er målrettet det internationale marked, jf. tabel 8 på side 22.

TABEL 8

DANSKE FILM MED UDENLANDSK HOVEDFINANSIERING (FORDELT EFTER SPROG MV.) /1999-2005

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Engelsk	1	2	3	-	2	-	-
Svensk	-	1	-	-	-	2	-
Animation	1	1	-	-	1	1	-
I alt	2	4	3	0	3	3	0

Tabel 9 nedenfor viser finansieringssammensætningen for de 15 film.

TABEL 9

DEN ÅRLIGE PRODUKTIONSOMSÆTNING MV. FOR DANSKE FILM MED UDENLANDSK HOVEDFINANSIERING /1999-2005 (2006-PRISER)

SAMLET PRODUKTION I PERIODEN		15
SAMLET PRODUKTIONSOMSÆTNING		975.000.000
PRODUKTIONSOMSÆTNING PR. ÅR	139.300.000	100%
DFI-støtte	15.500.000	11%
DK Producent	12.200.000	9%
DK Udlejerforsud	3.600.000	3%
DK TV	6.300.000	5%
DK Fonde	-	0%
UDLAND Privat, TV, fonde mv.	90.700.000	65%
NFTF	4.300.000	3%
Eurimages	6.700.000	5%

Oversigten viser følgende:

- Den gennemsnitlige årlige produktionsomsætning er på ca. 140 mio. kr. i perioden 1999-2005. Beløbet dækker over en stor variation fra år til år, jf. at der hverken i år 2002 eller 2005 blev igangsat danske film med udenlandsk hovedfinansiering.
- Den gennemsnitlige DFI-støtte er på 11% til filmene med udenlandsk hovedfinansiering. Støtteprocenten er markant lavere set i forhold til filmene med dansk hovedfinansiering.
- De danske producenters, udlejerens og tv-stationers indskud er også væsentligt lavere end for de danske film.
- Samlet set bærer de danske aktører i gennemsnit 27% af finansieringen¹⁵.
- Udlandets engagement udgør i gennemsnit 73%.

15 Der er foretaget en samlet nedrunding for de danske aktører (der i tabellen summer til 28%)

UDENLANDSKE SPILLEFILM MED DANSK DELTAGELSE (MINORFILM) 1999-2005

Dette afsnit omhandler de 40 udenlandsk producerede spillefilm, som har opnået støtte fra Filminstituttet i perioden 1999-2005. Støtten er givet på grundlag af danske producenters deltagelse i produktionen, men hovedparten af filmens produktion er altså gennemført af udenlandske producenter. De såkaldte minorfilm har alle opnået støtte via konsulentordningen på grundlag af konsulenternes kunstneriske vurdering af projekterne.

Tabel 10 nedenfor viser fordelingen af de 40 film efter deres sprog.

TABEL 10

MINORFILMENE FORDELT EFTER FILMENS SPROG /1999-2005

	SVENSK	NORSK	ISLANDSK	ENGELSK	HOLLANDSK	GRØNLANDSK / DANSK	SPANSK
1999	4	1	1	1	-	-	-
2000	2	-	-	-	-	-	-
2001	3	1	1	1	-	-	1
2002	5	-	1	1	1	-	-
2003	4	1	1	-	-	-	-
2004	5	1	-	-	-	1	-
2005	2	1	-	-	-	-	-
I alt	25	5	4	3	1	1	1

Det fremgår, at langt hovedparten af minorfilmene er nordiske film, herunder navnlig svenske film.

Tabel 11 på side 24 viser det gennemsnitlige budget og produktionsomsætningen fordelt på finansieringskilder for de 40 minorfilm.

TABEL 11

DEN ÅRLIGE PRODUKTIONSOMSÆTNING MV. FOR MINORFILMENE /1999-2005 (2006-PRISER)

PRODUKTIONSVOLUMEN PR. ÅR		6
GENNEMSNITLIGT BUDGET		20.900.000
GENNEMSNITLIG DFI-STØTTE		1.400.000
PRODUKTIONSOMSÆTNING PR. ÅR	120.700.000	100%
DFI-støtte	8.200.000	7%
DK Producent	6.800.000	6%
DK Udlejerforskud	1.100.000	1%
DK TV (invest og visning)	1.600.000	1%
DK Fonde	300.000	0%
UDLAND Privat, TV, fonde mv.	91.300.000	76%
NFTF	7.500.000	6%
Eurimages	3.800.000	3%

Oversigten viser følgende:

- Filminstituttet har i perioden 1999-2005 støttet ca. 6 minorproduktioner årligt.
- Minorfilmernes gennemsnitlige budget er på i størrelsesordenen ca. 21 mio. kr. - altså noget højere end de dansk producerede film (ca. 18 mio. kr.).
- Filmernes gennemsnitlige DFI-støtte er på ca. 1,4 mio. kr. (7%) - og der anvendes ca. 8 mio. kr. af støttemidlerne årligt på minorfilmene.
- Det øvrige danske engagement i minorfilmene er på i gennemsnit 8% af minorfilmernes samlede finansiering i perioden 1999-2005.
- Det samlede udenlandske engagement er på i gennemsnit 85% af minorproduktionerne. Det er karakteristisk, at navnlig Nordisk Film og Tv Fond er engageret i minorproduktionerne, hvilket naturligvis hænger sammen med, at produktionerne oftest har nordisk oprindelse.

METODISKE BEMÆRKNINGER

16 I modsætning til fx tidspunktet for produktionsstart, produktionsafslutning eller premieretidspunktet

- Filmene er årsangivet på bevillingstidspunktet¹⁶ - det vil sige det år, hvor Filminstitutts direktions traf beslutningen om at tildele filmen produktionsstøtte på grundlag af procedurerne inden for henholdsvis konsulentordningen og 60/40-ordningen. Tidligere års eventuelle manuskript- og udviklingsstøtte er lagt sammen med produktionsstøtten med henblik på at angive det samlede offentlige tilskud til filmens frembringelse. I kapitel 3 om producenterens indtægtsgrundlag er filmene dog årsangivet på premieretidspunktet.
- Samtlige film forventes færdiggjort til biografvisning. For et mindre antal 2005-film foreligger der ikke data om den forventede omkostningssammensætning - kun det samlede budget og den forventede finansieringsplan. For disse film er der foretaget en skønsmæssig fordeling af omkostningerne med udgangspunkt i fordelingen for de øvrige 2005-film
- Filmene, der indgår i kapitel 3 om producenterens indtægtsgrundlag, har tidligst opnået produktionsstøtte i 1999 og senest i 2004 og omfatter film med dansk biografpremiere i årene 2000 - 31. december 2004. Indtægtsopgørelserne er indhentet i marts 2006. Afsnittet indeholder ikke film med premiere i år 2005 og 2006, da disse film ikke tilnærmelsesvis har realiseret deres samlede indtægtpotentiale endnu.
- Beløbene i rapporten er angivet i 2006-prisniveau, hvor de tidligere år er opregnet på grundlag af Finansministeriets generelle prisindeks for filmstøttekontoen. I rapportens beskrivelse af udviklingstendenserne er der således taget højde for den generelle prisudvikling i samfundet. Det gælder dog ikke kapitel 3 om producenterens indtægtsgrundlag, der er angivet i løbende priser.
- Alle beløb er afrundet til hele 100.000 kr. Der kan derfor være afvigelser i sumtal og procentberegninger i forhold til manuel beregning i hele kr.
- Der foreligger et regnskab for stort set alle film fra perioden 1999-2002, mens der stort set kun foreligger et budget for film fra perioden 2003-2005. Der skal tages visse forbehold, når man sammenligner filmbudgetter med film, hvor der foreligger et regnskab - det vil i praksis sige, når man sammenligner de to perioder. Det usikre sammenligningsgrundlag skyldes blandt andet, at usikkerhedsmarginen kun figurerer i forbindelse med filmenes budgettering. Så snart filmens regnskab er gjort op, indregnes et eventuelt merforbrug på de relevante poster, hvorefter usikkerhedsmarginen nulstilles.
- Et mindre antal spillefilm, der har haft biografpremiere i Danmark i perioden 1999-2005, har enten kun modtaget færdiggørelsesstøtte fra Filminstituttet eller slet ikke ingen støtte til filmens udvikling, produktion og/eller færdiggørelse. Disse film er ikke omfattet af analysen.
- Rapporten omfatter heller ikke atypiske film - fx dokumentarfilm, der har haft biografpremiere, kortfilm-kompilationer og film med næsten samtidig biograf- og tv-premiere.
- Rapporten behandler ikke støtte til filmenes distribution og lancering. Når der i rapporten tales om filmstøtte, menes alene støtte til filmens udvikling, produktion og færdiggørelse.

- Rapporten er i sagens natur baseret på gennemsnitsbetragtninger om fx udviklingen i budgetniveau, finansieringssammensætning og fordeling af omkostninger. Gennemsnittene dækker over store variationer i mellem de enkelte film.